

MIRIAM 2023-2024 : deelnemers en resultaten

Resultaat Antwerpen

november 2024
Mathias Albertijn & Els Van Doorslaer

tempera

Krachtlijnen uit de wetenschappelijke analyse van MIRIAM-werkingen in Vlaanderen, Brussel en Wallonië

- MIRIAM bereikte 1144 vrouwen in 2023-2024
- 44 OCMW's namen deel, met 42 MIRIAM-projecten
- Het aantal MIRIAM-werkingen groeit sinds 2017 aanhoudend
- Alleenstaande moeders zijn goed voor een grote groep van 21 procent van de leefloongerechtigden
- Driekwart van de vrouwen participeert gedurende een volledig werkingsjaar
- De deelnemers die afhaken doen dat vooral om pragmatische redenen: studies, een crisissituatie, een verhuis, ... Slechts drie procent van de deelnemers stopt uit onvrede met de projectwerking
- Deelnemers spijkeren hun kennis bij doorheen een MIRIAM-werking. Ze leren bij over gezondheidszorg, vrije tijd, sociale voordelen, ...
- Doorheen een MIRIAM-werking reduceert het sociaal isolement van de deelnemers
- Bij de instap in het project zijn de deelnemers weinig tevreden over de eigen situatie op zes levensdomeinen. Gemiddeld realiseert MIRIAM echter vooruitgang op elk van de domeinen
- Na één jaar werking rapporteert driekwart van alle alleenstaande vrouwen vooruitgang voor zichzelf op de levensdomeinen
- Zowel jongere als oudere vrouwen, hoger- of lagergeschoold, al dan niet in België geboren, beoordelen 'vrije tijd' als het meest problematische levensdomein
- Bij de projectaanvraag geven vrouwen zich qua empowerment veelal een 5 op 10. MIRIAM realiseert vervolgens een hoger psychisch welzijn en een sterker sociaal netwerk
- Na één jaar werking vindt zeven op tien vrouwen zich versterkt

Contouren van het MIRIAM-programma

- MIRIAM richt zich op alleenstaande moeders in armoede.
- De ondersteuning die het vrouwen biedt, is intensief en gendersensitief. Ze doorbreekt isolement, bestrijdt armoede en versterkt daarmee alleenstaande moeders. Dat verbetert voor de vrouwen hun kansen op socio-professionele integratie.
- MIRIAM steunt op een holistische aanpak, die verschillende levensdomeinen aanspreekt.
- Het project is een initiatief van de minister belast met armoedebestrijding en wordt georganiseerd door de programmatorische overheidsdienst Maatschappelijke Integratie.

Begeleiding

- In elk MIRIAM-groep begeleidt een casemanager ongeveer twaalf alleenstaande vrouwen in armoede.
- De begeleiding duurt tien maanden en loopt idealiter van september tot juni.
- De begeleiding vertrekt vanuit de specifieke noden en de levenssituaties van de deelnemers.

Groepssessies en individuele momenten

- Minimaal één keer om de veertien dagen vindt een collectieve begeleiding plaats. De deelnemers komen samen met het oog op kennisversterking en peer-to-peer-ervaringsuitwisseling. Soms wordt ruimte gemaakt voor meer luchtige activiteiten.
- De collectieve momenten worden afgewisseld met individuele begeleiding. Die gebeurt op maat van elke cliënte, opnieuw met het oog op het versterken van haar situatie

Contouren van het MIRIAM-project

Deelnemers

De intake van de deelnemers volgt enkele richtlijnen:

- De alleenstaande moeder bevindt zich in een persistente en/of urgente armoedesituatie.
- De alleenstaande moeder is geïsoleerd en kampt met een beperkt sociaal netwerk.
- De alleenstaande moeder spreekt op zijn minst een taal die de casemanager machtig is.
- De alleenstaande moeder neemt vrijwillig deel.

OCMW's met een MIRIAM-werking

- Elk geïnteresseerd OCMW stelde vooraf een kandidatuur-dossier op. De selectie van deelnemende OCMW's gebeurde op basis van deze kandidatuurdossiers.
- De meeste OCMW's nemen zelfstandig deel aan MIRIAM; maar OCMW's kunnen ook samenwerken in een consortium.
- In de jaargang 2023-2024 participeerden 40 OCMW's zelfstandig en 2 consortia met elk 2 OCMW's. In totaal namen 44 OCMW's deel.
- MIRIAM bestaat al langer. In 2023-2024 stapten 12 OCMW's of consortia nieuw in het project in.

Projecthistoriek

- MIRIAM ontstond in 2015 als een oplossing voor OCMW's om gericht te werken aan armoede bij alleenstaande moeders met een (equivalent) leefloon.
- De POD Maatschappelijke Integratie draagt het project. Tot 2021 stond de Nederlandstalige Vrouwenraad in voor de begeleiding en vorming van de casemanagers. Recenter wordt deze rol opgenomen door UCLeuven-Limburg.

Over de wetenschappelijke opvolging van de deelnemers

Meetinstrument

- Tempera staat in voor de wetenschappelijke opvolging van de deelnemers.
- De vragenlijst werd initieel ontwikkeld door een team van de Karel De Grote Hogeschool en verfijnd door CIRTES-UC Louvain en Lucas-KULeuven. Voorafgaand aan de werking 2023-2024 werd het instrument herwerkt en aangevuld door Tempera.
- Het instrument steunt op een zelfbeoordeling door de deelnemende vrouwen.

Werking

- De vragenlijst wordt twee keer ingevuld door de deelnemers, bij de aanvang (beginmeting) en bij het afsluiten van het project (eindmeting).
- De casemanagers verzamelen de gegevens bij hun deelnemers en vullen met de informatie een onlineformulier in.
- Een vergelijking tussen de twee metingen verduidelijkt de veranderingen die deelnemers realiseren.

Wanneer

De gegevens werden verzameld vanaf de volgende momenten:

- Beginmeting: november 2023
- Eindmeting: juni 2024

De precieze momenten varieerden wat volgens de aanpak en timing in elk deelnemend OCMW. Door de band genomen startte een MIRIAM-project in september, waarna de nulmeting twee maanden later plaatsvond.

MIRIAM Antwerpen: zes indicatoren brengen de situatie op levensdomeinen in kaart

De deelnemende vrouwen brachten hun situatie in kaart op zes levensdomeinen. Stuk voor stuk zijn het situaties met een grote impact op het leven van mensen in bestaansonzekerheid.

Aan elk levensdomein kende een deelnemster een score toe tussen uiterst ontevreden (0) en uiterst tevreden (10).

De eventuele vooruitgang op die belangrijke domeinen wijst uit of MIRIAM de alleenstaande vrouwen sterker maakt.

Financiële situatie

De mate waarin een deelnemster financieel in staat is om voor zichzelf en de kinderen te zorgen.

Dagbesteding

De tevredenheid over hoe een deelnemster haar dagen doorbrengt.

Woonsituatie

De tevredenheid met de huidige woonsituatie.

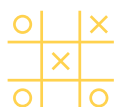
Mobiliteit

De tevredenheid over de beschikbaarheid van vervoersmiddelen waarmee de deelnemers zich verplaatsen in het dagelijks leven

Fysieke gezondheid

Hoe tevreden zijn de deelnemende vrouwen over de conditie van hun lichaam?

Vrije tijd

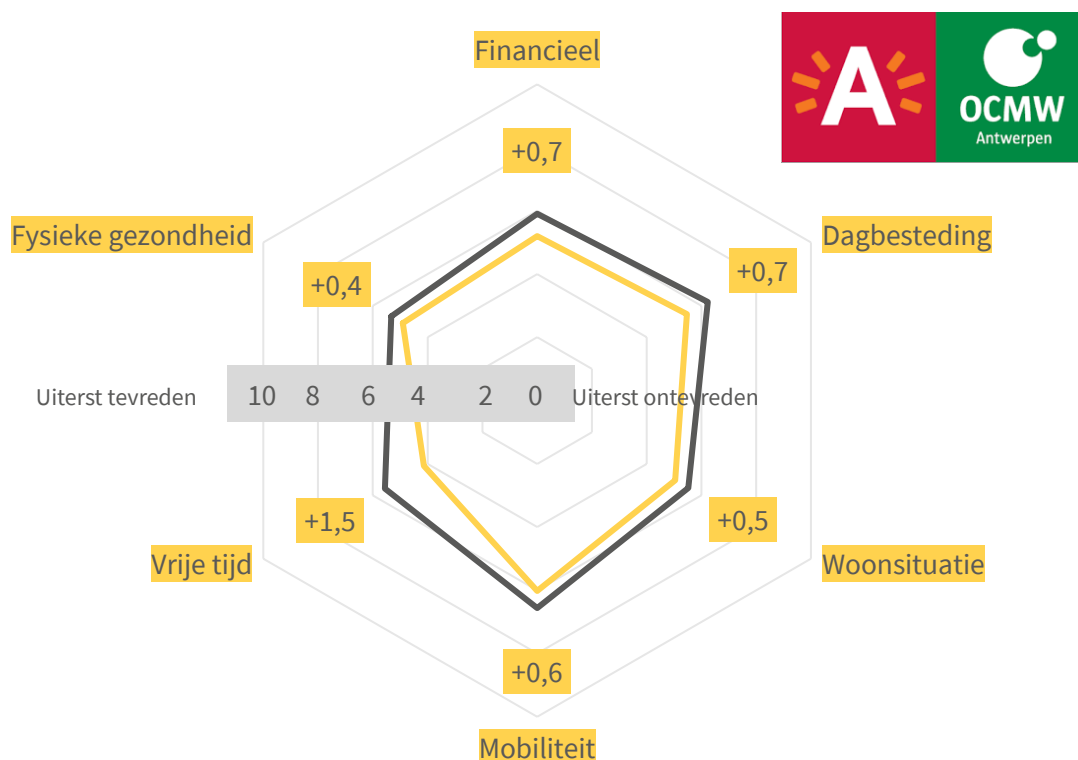
De tevredenheid over de hoeveelheid en de invulling van tijd die deelnemers niet moeten besteden aan verplichte of noodzakelijke activiteiten zoals arbeid, zorgtaken en studie

MIRIAM Antwerpen realiseert vooruitgang op elk van de zes levensdomeinen

Evolutie in het oordeel over zes levensdomeinen tussen de **beginmeting versus de eindmeting**

Resultaten MIRIAM Antwerpen (n=52)

Scores levensdomeinen van deelnemers MIRIAM Antwerpen

Een brede vooruitgang. Doorheen de MIRIAM-begeleiding verbeterde de gemiddelde waardering van alle levensdomeinen.

Op het domein vrije tijd zetten de deelnemers een grotere stap. Dit is vooreerst het inhalen van een achterstand. Tijdens de beginmeting beoordeelden de deelnemers vrije tijd met voorsprong als het zwakste. Op het einde van de MIRIAM-begeleiding bereikt vrije tijd het niveau van de andere levensdomeinen.

	Beginmeting	Eindmeting
Financieel	5,2	5,9
Dagbesteding	5,5	6,2
Woonsituatie	5,0	5,5
Mobiliteit	6,0	6,6
Vrije tijd	4,1	5,6
Fysieke gezondheid	4,9	5,3

MIRIAM Antwerpen: vier indicatoren meten empowerment

De alleenstaande vrouwen beantwoordden enkele vragen naar of ze zelf sterker in het leven kwamen te staan. Vier indicatoren brengen de evolutie in dat 'empowerment' in kaart, telkens met een schaal van nul (uiterst ontevreden) tot tien (uiterst tevreden):

OCMW-hulp

Hoe oordeelt de deelnemster over de hulp die ze krijgt van het OCMW waar ze is aangesloten.

Ik ken mensen aan wie ik alles kan vertellen

De mate waarin de deelnemster over een sociaal netwerk beschikt waar ze haar problemen kan aankaarten.

Ik kan rekenen op de mensen van wie ik hou

De steun die een deelnemster krijgt van de personen die haar nabij staan.

Psychisch welzijn

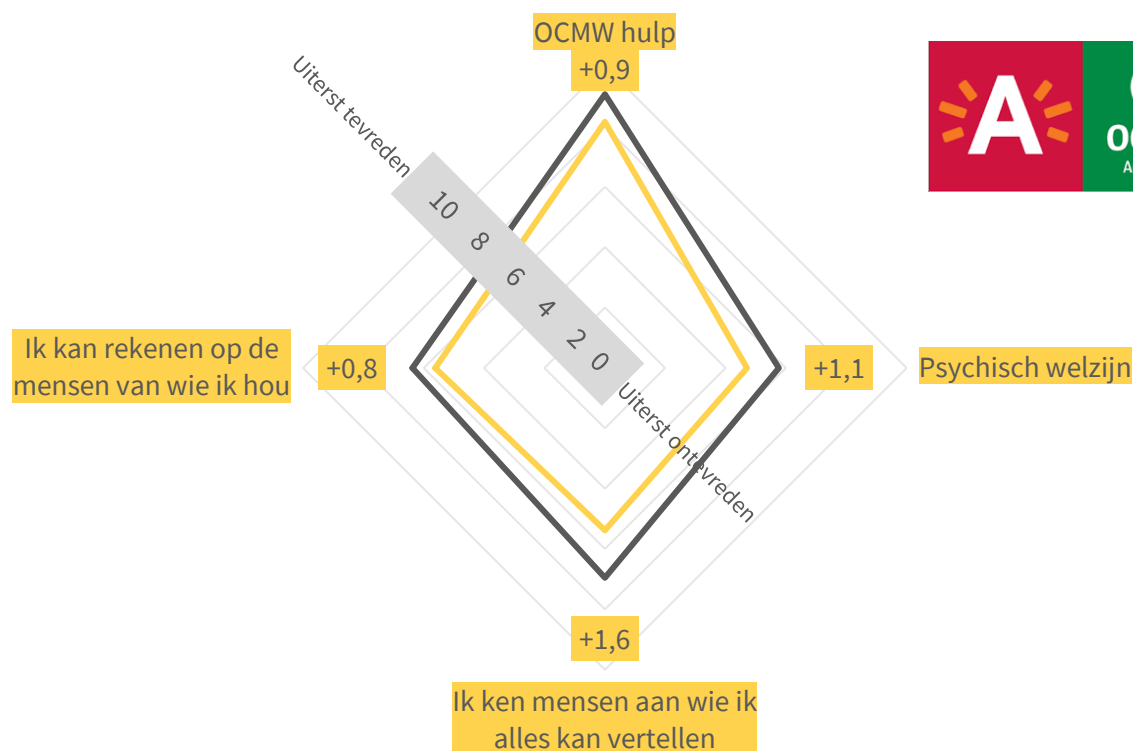
Het eigen mentaal welbevinden van de deelnemster: geluk, algemene tevredenheid en kwaliteit van het leven.

MIRIAM Antwerpen: een hoger psychisch welzijn en een sterker sociaal netwerk

Empowerment
in de **beginmeting** versus de eindmeting

Resultaten MIRIAM Antwerpen (n=52)

Scores empowerment van
deelnemers MIRIAM Antwerpen

Krachtigere deelnemers. Doorheen de MIRIAM-werking versterken de deelnemers zich, met een hoger psychisch welzijn, een sterker sociaal netwerk en meer mensen op wie ze kunnen rekenen.

	Beginmeting	Eindmeting
OCMW hulp	8,2	9,1
Psychisch welzijn	4,7	5,8
Ik ken mensen aan wie ik alles kan vertellen	5,4	7,0
Ik kan rekenen op de mensen van wie ik hou	5,6	6,4

Partners

POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE
BETER SAMEN LEVEN
SPP INTÉGRATION SOCIALE
MIEUX VIVRE ENSEMBLE

POD Maatschappelijke Integratie

De POD Maatschappelijke Integratie is een federale overheidsdienst met als missie het recht op maatschappelijke integratie te verdedigen, armoede en sociale uitsluiting te bestrijden, sociale cohesie te bevorderen en de duurzame ontwikkeling van grote steden te waarborgen.

Het MIRIAM-programma is één van de initiatieven waarmee de POD Maatschappelijke Integratie aan de slag gaat om die doelstellingen te bereiken.

tempera

Tempera

Tempera is een onafhankelijk onderzoeksbureau, gespecialiseerd in toegepast onderzoek over arbeid en sociaal beleid.

Tempera volgt het MIRIAM-programma in opdracht van de POD Maatschappelijke Integratie.

Tempera, Lovelingstraat 62, 2060 Antwerpen

www.tempera.be

mathias.albertijn@tempera.be

